

Foto: K. Antošová

Významné ptačí území Krkonoše

Jiří Flousek

Když za horskými ptáky, tak jediné do Krkonoš! Kde jinde v hnízdním období téměř s jistotou potkáte pěvušku podhorní (na nejsevernějším místě jejího areálu rozšíření) hned vedle severského poddruhu slavíka modráčka (s výjimkou několika alpských párů naopak nejjižněji hnízdící populace)? A máte-li hodně velké štěstí, pak můžete ve stejné době narazit na kulíka hnědého, konipasa citronového či sněhuli severní.

Krkonoše jsou jediným významným ptačím územím (IBA) v naší republice, které zahrnuje biotopy čtyř vegetačních stupňů – od listnatých a smíšených lesů v podhůří, přes smrkové porosty ve vyšších polohách, subalpínské louky s kleči nad horní hranicí lesa (ta zde probíhá kolem 1200 m n. m.) až po tundru nejvyšších krkonošských vrcholů. Pestrá mozaika různých typů prostředí poskytuje vhodné podmínky pro hnízdění celé řady ptačích druhů. Na pár kilometrech tak můžeme pozorovat žluvu hajní, která tu nevystupuje nad 650 m n. m., lejska malého v níže položených bučinách, sýce rousného a kulíška nejmenšího v horských smrčínách, lindušku horskou, která naopak nehnízdí pod 1300 m n. m., či pěvušku podhorní, nejpočetněji se vyskytující na samotném vrcholu Sněžky. Vezmeme-li v úvahu, že Krkonoše jsou i významnou tahovou cestou pro ptáky ze severských hnízdišť, nepřekvapí nás, že během zhruba 200 let zdejšího sledování ptáků bylo zjiš-

těno plných 278 druhů – mezi nimi 147 hnízdících a 61 pravidelně, nepravidelně či vzácně protahujících, 70 druhů bylo pozorováno pouze výjimečně (často jen jednou).

Početný výskyt některých evropsky významných druhů přispěl k vyhlášení části českých Krkonoš (na ploše 409 km²) za ptačí oblast v rámci soustavy Natura 2000. Předmětem ochrany v ní je celkem sedm druhů – čáp černý (asi 10 párů), tetřívek obecný (100–120 samců), chřástal polní (60–150 samců), sýc rousný (asi 90 párů), datel černý (60–70 párů), slavík modráček tundrový (asi 20 párů) a lejsek malý (60–70 párů).

Ideálním obdobím pro výpravu za krkonošskými ptáky je konec května a celý červen. To jsou tu již všechny druhy, včetně pozdě přilétajícího hýla rudého. Můžeme ho potkat, stejně jako slavíka modráčka nebo čečetku tmavou, na hřebenových rašeliništích nedaleko Labské a Luční boudy, nepočetněji však hnízdí na níže položených lučních enklávách (např. na Horních Mísečkách, ve Svatém Petru u Špindlerova Mlýna, v okolí Pece pod Sněžkou či na Pomezních Boudách). Tam nejčastěji zastihneme rovněž kosa horského. Za některými druhy však musíme vyrazit přinejmenším o měsíc dříve – houkání obou zmíněných druhů malých sov nebo chraptavý hlas ořešníka kropenatého lze zaslechnout během dubna ve smrkových lesích prakticky na celém území Krkonoš, tetřívci zase nejintenzivněji tokají na přelomu dubna a května, především na rozsáhlých imisních holinách a na subalpínských loukách nad horní hranicí lesa. ■

Foto: K. Antošová